

Ирон æвзаджы курс II

Текст: *Æхсар æмæ Æхсæртæджы райгуырд*

Нарты кадджытæ (Нартские сказания), Дзауджыкау 1949

Нартæн сæ хисдæр уæд Уæрхæг уыдис.
Уæрхæгæн райгуырдис дыууæ лæппуйы,
Дыууæ лæппуйы — дыууæ фаззоны.
Иу дзы райгуырдис фыццаг кærкуасæны,
Иннæ та райгуырдис дыккаг кærкуасæны,
Бонварноны скастмæ. Уæрхæджы зæрдæмæ
Рухс хуры тынтæ уæд ныккастысты —
Хъæбулы ад Уæрхæг фыццаг хатт баздыдта.
Йæ фыртты райгуырды стыр боны фарнæн
Нæртон куывд æскодта сыгъдæг сырды фыдæй, —
Æрхуыдта уæларвæй Куырдалæгоны,
Нартæй — Борæйы йæ кæсдæртимæ,
Донбеттыры та — стыр фурды бынæй.

Зæронд Уæрхæджы уарзон лæппутыл
Буц нæмтгæ сæвæрдта уæларв Куырдалæгон:
Хисдæрыл — Æхсар, кæсдæрыл — Æхсæртæг.
Радта Куырдалæгон номæвæрæггаг
Уæрхæгæн удавдз йæ куырдадзы фæтыгæй,
Удавдс уыд арæзт болат æндонæй.
Нарт уыцы удавдз сæ фынгыл сæвæрдтой,
Æмæ сын кодта диссаджы зарджытæ,
Диссаджы зарджытæ уадынз хъæлæсæй:

*Айс æй, аназ æй хуыцауы хæларæй,
Айс æй, аназ æй ронджы нуазæн!*

Æмæ иннабонæй уæд иннабонмæ
Минас фæкодтой Уæрхæджы уазджытæ.
Стæй уæд фæскуывд фæфардæг æсты:
Куырдалæгон абадт цæхæр уады хъисыл
Æмæ уæларвмæ ныппæрæст ласта,
Ныппæрæст ласта Накъуынзæйау.
Донбеттыр та фестад æргъæуон кæсаг
Æмæ фурды бынмæ ныцъыллинг кодта,
Нарт дæр фæфардæг сты хæтæны, стæронтау.

Айрæстысты уайтагъд Æхсар æмæ 'Хсæртæг:
Бон уылынг рæзтысты, æхсæв та — уыдисн.
Фæлæ тынг фыдуаг рахастой дыууæ дæр:
Сарæзтой сæхицæн фаттæ 'мæ æрдынтæ,
Æмæ маргъ тæхын нæ уагътой арвыл. —
Æрмийæ-иу æй æрæппæрстой.

Айхъуысты дунейыл: нарты Уæрхæгæн
Рахъомыл дыууæ хъæбатыр фырты,
Дыууæ фаззоны — Æхсар æмæ Æхсæртæг. —
Æхсар, мæ хуртæ, æхсарджын уыди,
Æхсæртæг та ноджы æхсарджындæр уыд.